

כיתה
ד'

תנו כפי יכולתכם

רצינול

נתינה הינה אחת מערכי היסוד בחברה המכירה בתרומתן של הסולידיריות והערבות ההדדיות ליכולות חברה ולביסוס יסודותיה. חברה ערכית הדוגלת בנינתה לזרת ולסביבה מעודדת את חברה לגנות אכפתיות וערנות לסובב; להושיט יד לאחר ולפעול לימוש צרכיו ולקידום רוחתו; במימושו של ערך הנתינה יש לבחין בסוגים השונים כמו: נתינה מוחשית, מילולית ומופשטת; באופןים השונים של ביצוע הנתינה (באופן ישיר או עקיף) ובנסיבות השונים לנינתה בסביבה הקרובה והרחוקה.

הנתינה מגלהת בתוכה את האחריות החברתית והמחויבות המוסרית, וכשהנותן מתכוון את מהלכי הנתינה תוך התחשבות ביכולותיו ובמגבילות הניצבות בפניו, נמנעים ממנו תסכולים ואכזבות ויש בכוחו למשם את כוונותיו הטובות לתרום ולהעניק. חשוב לבורר עם הלומדים ההזדמנויות וمسגרות שונות לנינתה ולעוזדם ליזום נתינה המתהשכת ביכולות ובמגבילות כמו: הוצאות כספיות הכרוכות בננתינה, הידע או הקשרים הנדרשים, המשאבים שיש לגיס, הזמן שיש להקצות לימוש הנתינה ועוד.

מטרות

- העלאת מודעות לסטודנטים לחשובות שבבירור יכולותיהם ומגבילותיהם כנותנים.
- בחינת שיקולי הדעת המנחים את הנוטן בעת תכנון נתינה המתהשכת ביכולותיו ובמגבילותיו.
- העלאת דרכים לימוש הנתינה המתהשכת ביכולות ובמגבילות הנוטן.

מודל הפעלה

מהלך לתכנון נתינה בידי גן הבוגרים לקרה פורים תוך התחשבות ביכולות ובמגבילות הלומדים כנותנים.

פתרונות לתוכניות הלימודים

חינוך לשוני:

- הישג נדרש 1: האזנה ודיבור למטרות שונות.
- הישג נדרש 5: הפקת מידע ולמידה מטקסטים כתובים מסוגים שונים בתחוםי דעת שונים.

תנו כפי יכולתכם

חג הפורים מתקרב ובבית-ספר "הלב" מתכוונים להרבות בשמחה. ילדי מועצת התלמידים החליטו לקיים "שוק פורים" שכל הכנסתו יוקדשו למטרת חשובה. הם פרסמו את המודעה הבאה הקוראת לכל תלמידי בית-הספר "لتת כפי יכולתם" וلتתומם חפצים שיוצאו למכירה בשוק.

קראו את המודעה שפרסמו ילדי מועצת התלמידים:

בחג הפורים כולנו שמחים, והוא שיפעל לשמח גם אחרים. לכן החליטו לקיים השנה "שוק פורים" מיוחד במיון שכל הכנסתו יוקדשו למטרת חשובה ולהגדלת השמחה בחג.

כל אחד מכם מוזמן לתרום חפצים שווים שיוצאו למכירה בשוק שבקו יבקרו תושבי השכונה: מבוגרים וצעירים, ברוות וכעירים.

יעtan לתרום למכירה בשוק:

צעצועים, אכזרים לתחפשות, יצירות מעשה ידכם, מזון ועוד.

פתחו את לבכם,
תנו כפי יכולתכם
ובשמחה של האחרים
ישמח גם לבכם.

כל התרומות ייאספו על ידי מועצת התלמידים בתחילת השבוע הבא.
הוזרו, אל תפססו את ההזדמנות לתרום ולשמח אחרים בחג הקרוב.
ועוד עניין חשוב...

באפשרותכם להשפיע על החלטה למי יתרם הכסף שייאסף במכירות בשוק.
בכל שאלה, עזה או בקשה תוכלו לפנות לידי מועצת התלמידים.

שוחחו בעקבות קריית המודעה:

- כיצד, לדעתכם, הגיעו לידי בית-הספר כשקראו את המודעה שפרסמה מועצת התלמידים? מדוע?
- "פתחו את לבכם, תננו כפי יכולתכם":
 - מדוע פנו לידי מועצת התלמידים לילדי בית-הספר במילים: "פתחו את לבכם?"
- אלו דברים ניתן להציג למכירה בשוק? (התיחסו למפורט במודעה והוסיפו רעיונות נוספים)
- למה ה提כוונו לידי מועצת התלמידים בהמלצה: "תנו כפי יכולתכם"?
 - מדוע חשוב שילדים בית-הספר יפעלו בהתאם להמלצה זו?
- באלו יכולות ו מגבלות על ילדים בית-הספר להתחשב בעת החלטה מה תרום לשוק?
 (ניתן להתייחס ל יכולות ול מגבלות כמו: הוצאות כספיות, הזמן שעלהם להקדיש להכנת תרומה ממעשה ידיהם, הצורך בהשגת הסכמת ההורים/אחים/ודען)
- "תנו כפי יכולתכם ובשמחה של אחרים ישמח גם לכם"
 - מדוע נתינה לאחרים עשויה לגרום שמחה לנוראים?
- לאלו נמענים שונים ניתן לתרום את הכסף שייאסף מהמכירה?

תנו כפי יכולתכם...

מחפצים שלא
שייכים לכם?

קבעה א'

1. קראו את הטקסט שלפניכם:

סתו קרא את המודעה ושמחה על ההזדמנות לתרום ולשם אחרים בחג הפורים. הוא חזר לבתו וחשב בלבו: "לשוק יגיעו בוגדי הורים רבים עם ילדיהם הקטנים שאוהבים צעצועים מדליקים. לאחותי הקטנה יש הרבה צעצועים אלה".

יעגב סתו לארגז המשחקים של אחותו והחל להוציא ממנה כל מיין צעצועים.

לפתע, הציצה אחותו מבעד לדלת ושאלה בכעס: "מי הרשה לך לגעת בצעצועים שלי?"

2. מדוע החליט סתו לתרום לשוק דואק צעצועים לילדים קטנים?

3. כיצד הגיבה אחותו של סתו כשראותה אותו לוחק את הצעצועים שלה? מדוע?

4. "תנו כפי יכולתכם" - האם, לדעתכם, סתו יכול להביא לשוק פורים חפצים שאיןם שלו בלי לבקש רשות מבעלייהם? מדוע?

5. מה הייתם מיעצם לילדים המעורננים להביא לשוק פורים חפצים שאינם שייכים להם?
(את מי עליהם לשתח בכוונתם לתרום חפצים שאינם שייכים להם? עם מי עליהם להתיעץ?)
מה חשוב שישמרו לבני החפצים?)

התכוונו לדוח במליה על הדברים שכתבתם בסעיף 5.

1. קראו את הטקסט שלפניכם:

סתו קרא את המודעה ושמחה על ההזדמנות לתרום ולשם אחרים בחג הפורים. הוא חזר לבתו וחשב בלבו: "לשוק יגיעו בוגדים הורים רבים עם ילדיהם הקטנים שאוהבים צעוצעים מדליקים. לאחותו הקטנה יש הרבה צעוצעים כאלה".

יעש סטו לאחותו הקטנה וסיפר לה על ההזדמנות לשמח ילדים אחרים בחג. אחותו התלהבה מההצעה והסכימה לתרום מהצעוצעים שלה.

סתו הציע לה לתרום את הצעוצעים שאהבה לשחק בהם כשהייתה צעירה יותר והתחשב בבקשתה להשאיר לעצמה את הובות והפאלמים שהיא אוהבת.

2. מדוע החליט סטו לתרום לשוק דזוקא צעוצעים לילדים קטנים?

3. מה בהתנהגותו של סטו גורם לאחותו להסכים לתרום מהצעוצעים שלה?

4. "**תנו כפי יכולתכם**" - האם, לדעתכם, ילדים יכולים להביא לשוק פורים

חפצים שאין שיכים להם? מדוע?

5. מה הייתם מיעיצים לילדים המעורננים להביא לשוק פורים חפצים שאין שיכים להם?

התכוונו לדוח במלואה על הדברים שכתבתם בסעיף 5.

תנו כפי יכולתכם...

על חשבון עיסוקים

ומחויבויות שיש לכם?

קבוצה ג'

1. קראו את הטקסט שלפניכם:

ירדן קראה את המודעה ושמחה על ההזדמנות לתרום ולשם אחרים בחג הפורים. היא חשבה בלבها: "לשוק יגיעו בוודאי ילדים בגיל שאהובות צמידים מחרוזים צבעוניים. עוד היום אגש לחערת ואקנה בסוף שרשאר למדמי החערקה חרוזים מיוחדים וחוטי שיילן או רקמה. השכוע עליו להקדיש את כל זמני להכנת צמידים רבים, ولكن לא אלך לחוג, אבטל את המפגש עם דנה שקבעתי למחר ואוורור על חזרה נוספת ל מבחון באנגליות. אחרי הכל זה למען מטרת חשובה. ככל שאכין יותר צמידים, נצליח לאסוף יותר כסף לתרומות".

2. מדוע החלטה ירדן לתרום לשוק דווקא צמידים?

3. א. אלו עיסוקים מתוכננים לירדן לשבוע הקרוב?

.....
.....
.....
.....

ב. מה היא מתכוונת לעשות על מנת להספיק להכין הרבה צמידים?

4. **"תנו כפי יכולתכם"** - האם, לדעתכם, ילדים יכולים להכין לשוק פורים תוצרים מעשה ידיים בזמן שעלייהם להקדיש לעיסוקים אחרים? מדוע?

5. מה הייתם מיעיצים לילדים המעורננים להביא לשוק פורים תוצרים מעשה ידיים שהכנתם
דורשת זמן רב?

התכוונו לדוח במלואה על הדברים שתכתבם בסעיף 5.

תנו כפי יכולתכם...

**על חשבון עיסוקים
ומחויביות שיש לכם?**

קבוצה ד'

ירדן קראה את המודעה ושמחה על ההזדמנות לתרום ולשם אחרים בחב הפורים. היא חזרה לביתה וחשיבה בלבها: "לשוק יגיעו בזודאי ילדות גנלי שאוהבות צמידים מחרוזים צבעוניים. עוד היום אנש לחיצה ואקנה בסוף ששאר לי מדמי החעכה חרוזים מיוחדים וחוטי וילון או רקמה. השבוע אקדמי את כל זמי להכנת צמידים רבים. ככל שאcin יותר צמידים, כך נצליח לאסוף יותר כסף לתרומות". לפעת זכרה שמצויה לה שבוע עמוס: מחר קבוע להיפגש עם דנה, ביום רביעי יש לה חוג במתעס' וביום שני יתקיים מבחן באגילת ועליה לחזור על החומר. "מה עשה? כיצד אספק להכין הרבה צמידים? על מה אוותה? מה אוכל לדחות לשבוע אחר?", חתלבטה ירדן.

ירדן שיתפכה את אימה והיא יעצה לה להזמין לביתה חברות שאוהבות להכין כל מיני יצירות. "בכוחות משותפים בזודאי תצליחו להכין הרבה צמידים", וודדה אותה אימה. ירדן שמחה על הצעתה של אימה והעלתה רעיון נוסף: "אני אציע לחברות שעכין צמידים גם בבית-הספר בזמן הפסקות".

אימה חיכתה והוסיפה: "גם אני רוצה לתרום לשוק. למדיו אוטי להכין צמידים".

2. מדוע החלטה ירדן לתרום לשוק דווקא צמידים?

3. א. ירדן רוצה להקדיש את השבוע הקרוב להכנת כמה שיוטר צמידים, אך היא חששת שלא תספק להכין הרבה צמידים. מדוע?

ב. מה מתכוונת ירדן לעשות על מנת להכין צמידים רבים בלי לפגוע בעיסוקים الآخרים שיש לה?

4. **"תנו כפי יכולתכם"** - האם, לדעתכם, ילדים יכולים להכין לשוק פורמים תוצרים מעשה ידיים בזמן שעלייהם להקדיש לעיסוקים אחרים? מדוע?

5. מה הייתם מיעצים לילדים המעורבים להביא לשוק פורמים תוצרים מעשה ידיים שהכנתם דורשת זמן רב?

התכוונו לדוח במלואה על הדברים שכתבתם בסעיף 5.

- דיווח על ידי נציגי הקבוצות.
- "נתינה המתחשבת ביכולות ובמוגבלות הנותן עשויה למנוע ממנו תסקולים ואכזבות".
 מדוע?

"פתחו את לבכם ותנו כפי יכולתכם" - שפוחחים את הלב ונוננים אחרים יש להתחשב במוגבלות וביכולות כנותניים. חשוב לשאול שאלות שונות הקשורות לדעת הפנוי, לידע ולכישרונות הנדרשים, להוציאות הכספיות האפשרות ועוד. עזרו למנתן ולילדים כיתה ד' בבית-ספר "לב" לשאול את השאלות הקשורות ליכולות ולמוגבלות שלהם כנותניים:

נתינה במסגרת חונכות

מתן מכיתה ד' בבית-ספר "לב" רוצה להיות החונק של איתי מכיתה ב'. החונק יצטרך להיפגש עם איתי בספרייה בכל יום שני אחר הצהרים להקריא לו סיפור ולהchein אליו פעילות לימודית ויצירתיות בעקבות הספר. עזרו למנתן לוודא שהוא יכול להיות החונק של איתי.
מה חשוב שישאל את עצמו?

(ניתן לציין שאלות המתייחסות ל: מועד החונכות, מקום החונכות, הפעולות שעליו לעשות עם איתי, הסכמתם של ההורים של מתן ואיתי, הוצאות כספיות אפשריות ועוד).

נתינה במסגרת "מאיצים את יידי הגנים"

ילד כיתה ד' בבית-ספר "לב" מאיצים את יידי גן הבוגרים שבקרבת בית-ספרם. הם החליטו לקיים ביום שישי קבלת שבת חגיגית בגין הבוגרים ולהפעיל את הילדים הצעירים במשחקים שונים. עזרו לילדים כיתה ד' לוודא שהם יכולים לבצע את תכניותם.
מה חשוב שישאלו את עצמו?

(ניתן לציין שאלות המתייחסות ל: הוצאות כספיות אפשריות, הזמן הנדרש לצורך ההכנות, הידע והיכולת הנדרשים לצורכי הפעלת יידי הגן, החומריים הנדרשים להפעלה ועוד).

תכננו הפעלה חוויתית בסימן "שמחה ושמחה בחג הפורים" שתקיימו עם ילדי גן הבוגרים לקרהת פורים.

העלו רעיונות להפעולות שונות, כמו:

- ללמד את ילדי הגן את שירי החג.
- להכין עם ילדי הגן מסכות, ליצנים או דמויות מגילת אסתר.
- להלביש את ילדי הגן בתחפושות היתוליות ולצאת עם לתהלוכה בסביבה.
- להמחיץ עם ילדי הגן שירים וסיפורים הקשורים לפורים (למשל: קטעים מגילת אסתר).

העלו רעיונות להפעלות שתוכלו להביא לידי הגן כמו:

- משלוחי מנחות יצירתיים
- רעשנים ומסכות
- כיבוד כמו: אהוני המן, ממתקים ושתייה
- מגילות אסתר מאוראות

כעת, בחנו את מגבלותיכם ויכולותיכם כנותניים:

כתבו שאלות המתייחסות ליכולות ולמוגבלות שלכם לבצע את הרעיוןות שהעליתם והשיבו עליהם בדיון הכתתי.

(ניתן לציין שאלות המתייחסות להוצאות הכספיות האפשרות, בזמן הנדרש לצורן ההכנות, לידע וליכולת הנדרשים לצורן הפעלת ילדי הגן, לחומרם הנדרשים להפעלה ועוד).

הכינו הזמן לילדי הגן. תוכלו להיעזר בהצעות הבאות:

פּוֹתָחִים אֶת לְבָנוֹ
וּפּוֹתָנִים כַּפֵּי יְפּוֹלְתָנוֹ
כִּדְיֻ שָׁגָם אַמְּט, יְלָדִים עֲבִיבִים
עַשְׂתָּחוּ אַיִלָּנוּ לְקַרְאָת פּוֹרִים.

ילדי גן הבוגרים,

אנו שמחים להזמין אתכם לחגוג ולשםוח אותנו לคารאת פורים.

ההגגה תתקיים ביום: בשעה: במקום:

עליכם להביא לפעילויות: מצב רוח טוב, חיויכים ...

..... מאתנו:

פּוֹתָחִים אֶת לְבָנוֹ
וּפּוֹתָנִים כַּפֵּי יְפּוֹלְתָנוֹ
כִּדְיֻ שָׁגָם אַמְּט, יְלָדִים עֲבִיבִים
עַשְׂתָּחוּ אַיִלָּנוּ לְקַרְאָת פּוֹרִים.

ילדי גן הבוגרים,

אנו שמחים להזמין אתכם לחגוג ולשםוח אותנו לคารאת פורים.

ההגגה תתקיים ביום: בשעה: במקום:

עליכם להביא לפעילויות: מצב רוח טוב, חיויכים ...

..... מאתנו: